

KRISLAI

Kita ginklų konferencija. Macdonald ir Coolidge susikalba. Kaip melgiai save išduoda. Bergždžias darbas. Rašo ZVAIGAS

Neužilgo, gal būt, vėl pradės bubbyti kapitalistiniuose didlapiuose apie nusi-ginklavimą. Šiuo sykiu galva nusiginklavimo konferencijos busias naujasis Anglijos premjeras, ponas socialistas Ramsay Macdonaldas. Sulyg New Yorko "World'o" korespondentų žinios, Macdonaldas rengiasi suaukti antrąją ginklų aprubežiavimo konferenciją, ir šiai konferencijai, esą, pritaria net didysis reacionierius, šios šalies prezidentas Coolidge.

Pirmoji tokia konferencija, ivykusi anais metais Washingtone, jau žinome, kokias davė pasekmes.

Nusiginkluojame, nusiginkluojame! — urmu šaukė geltonlapiuose imperialistiniai politikieriai. O ar nusiginklavo? Ne tik kad nusiginklavo, bet dar labiau apsiginklavo. Senus, netikusius laivus, tiesa, jie nuskandino. Krutamais pavėkslais pakartojančiai visose šalyse rodė tą "nusiginklavimą." Girdi ve, mes pildome savo žodį — mes skandiname ginklus. Tačiau jie neparodė ir neparodė, kokius didelius ir naujus superprednotus (dručiausius karinius laivus) ir kokius milžiniškus orlaivius jų vietoj pasistatė, kokius nuodingus gazus pasigamino. To tai jie neparodė ir, galima drąsiai sakyti, niekad neparodys. Pamatysimė juos tik tai kilus karui, jeigu darbininkai neužkirs jam kelio.

N. Y. "World'as", toje pačioje žinioje apie antrąją, Macdonaldo šaukiamąją nusiginklavimo konferenciją, rašo:

"Ar Jungtinės Valstijos aktyviai dalyvaus šioje konferencijoje, tai priklausys nuo aplinkybių. Jung. Valstijų nuosprendis labiausiai priklausys nuo to, kiek pasiūlymas dėl tokios konferencijos parodys praktiškų pasekmių.

"Kuomet pirmoji tokia konferencija susirinko Washingtono, Jungt. Valstijos buvo prisirengę diskutuoti aprubežiavimą ginkluotos jėgos ant žemės ir ant jūrų taip jau, bet kitos šalys nesutiko su tuo."

Matot, kaip meluoti nesi-seka, jeigu neturi geros atminties. Pirmiaus skelbė, kad jau taikos karveliai lakioja, o dabar jau aiškiai patys prisipažįsta, jog tai buvo bergždžias darbas, be praktiškų pasekmių. Pripažįsta, kad "kitos šalys nesutiko", ir dėl to jų konferencija buvo tik tuščias fiasko.

Tiems, kurie Turėjo Pinigų Rusų Taupymo Kasose

Daugelis žmonių teirauja-si apie pinigus, kuriuos padėta į Rusijos taupymo kasas praityje.

Iš Sov. Rusijos finansų komisariato gauta pranešimas, kad valdžia neatsako už jėlius, kurie buvo padėti pirm 7 d. lapkričio 1917 metų.

Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis. Išcina Kasdien Apart Nedėldienų.

L A I S V Ė

LITHUANIAN DAILY

Darbininkai Visų Šalių, Vienytės! Jūs Nieko Nepralaimėsite, Tik Retėžius, o Laimėsite Pasaulį!

No. 39

TELEPHONE STAGG 3878

Brooklyn, N. Y., Pėnyčia, 15 d. Vasario (Febr.), 1924

Pavienio Numerio Kaina 4c.

Metai XIV, Dienraščio VI

Katalikų Kunigas Nušovė Savo Gaspadinę

Pittsburgh, Pa. — Katalikų kunigas John J. Grady, klebonas Sv. Pranciškaus Ksavero bažnyčios, nušovė savo gaspadinę Anna McDonoughiutę, 45 metų amžiaus ir išstarnavusią toj klebonijoje 25 metus.

Zmogžudys kunigas areštuotas. Teisinasi, buk revolveris "netyčia" išsišovęs. Pribuvus į kleboniją policija atrado, kad iš revolverio iššautos dvi kulkos. Viena pervėrė gaspadinę širdį, o kita nepataikė, įstrigo į sieną. Tat policija netiki, kad revolveris netyčia išsišovęs, bečūpinėjant jį klebonui.

Zmogžudys pasakoja, buk, atėjęs į savo kambarį, jis radęs ant stalo kažin kieno padėtą didelį revolverį. Kada paėmęs revolverį į rankas, tai girdi, pro duris įėjusi gaspadinė ir žengusi linkui jo (klebono). Jis nety-

čiomis paspaudęs gaiduką, ir kulka pataikiusi gaspadinėi.

Bet miesto daktaras pripažino, kad gaspadinė persąuta iš užpakalio. Ir tas faktas jau sumuša kunigėlio pasaką, buk revolveris netyčia išsišovęs, kuomet gaspadinė ėjo linkui savo klebono.

Policijos viršininkai, matomai, papirkti kunigų, jau pradeda šnekėti, buk zogžudys kunigas McGray buvęs "nepilno proto." Tai paprastas pateisinimas kunigam, nužudantiems savo gaspadinės.

Klebono tarnas Shields sako, išgirdęs šuivius, įbėgau į klebono kambarį ir norėjas atimti iš jo revolverį, bet kunigas man jo nedavė; tik su vargu aš išplėšiau revolverį jam iš nagų.

Sudeginti bei Paskersti 49 Francuzberniai

Pirmasense, Bavarijos dalyj, vadinamoj Palatinatas, gyventojai surengė kraujo ir ugnies puotą francuzberniams, taip vadinamiems separatistams. 49 separatistai liko užmušti bei sudeginti. — Separatistai yra pardsdavę Francuzijai vokiečiai, kurie kovoja už galutiną atkirtimą Reino žemių nuo Vokietijos ir už įkūrimą "nepriklausomos Reino respublikos", kuri, suprantama, ištikrųjų, pilnai priklausytų Francuzam. Separatistai taip pat daro sukilimus Palatinate, kad atkirtus jį nuo Bavarijos. — Bavarija yra Vokietijos dalis.

Padegė separatistų namą.

Vokiečių gyventojų minia užklupo 40 separatistų, susirinkusių į vieną Pirmasense miesto namą. Apipylė namą kerosinu ir padegė. Bėganti nuo ugnies separatistai buvo dalgiais, kirviais bei kardais kapojami, peiliais badomi, plytomis bei akmenimis mušami ir atgal grudžiami į liepsnojančią namą. Be tų 40, liko nužudyta dar 9 kiti separatistai. Sužeistų francuzbernių skaičius siekia 100.

Buvo atpleškėję gaisrininkai, kad išblaškyt minią ir išvaduot separatistus; bet veltui: minia taip įduko ant gaisrininkų, kad jie patys vos spėjo gyvi pasprukti.

Mūšiai Kaiserlautene.

Dar tebesitėsia žmonių mūšiai su separatistais Kaiserlautene. Minia užpuolė namą, kur buvo susispietę separatistai. Bet tame pačiame name buvo ir raštinė Francuzų kariuomenės. Todel Francuzų vyriausybė išsakė savo juodukam kareiviam išblaškyti užpuolikus, ir tuo budu tapo laikinai išgelbėtas kailis ten buvusių separatistų.

Separatistai mėtė bombas į minią.

Pirmasense, minios apgulit, separatistai mėtė iš miesto namo bombas į savo užpuolikus ir šaudė į juos iš šautuvų ir revolverių. Bet, kaip jau pradžioj žinios paduota, žmonės, kad ir neturėdami šaudomųjų ginklų, pasekmėngai ir žiauriai apsidirbo su tais nenaudėliais.

Negali Buti Francuzų Santaikos su Anglais

Paryžius.—Pertinax, garsus politinis Francuzų rašytojas, sako: nėra jokios galimybės atnaujinti tuos širdingumo ryšius tarp Francuzijos ir Anglijos, kurie buvo prieš karą. Tuom Pertinax atsako į Anglijos ministerio pirmininko Macdonaldo prakalbą seime. Macdonaldas, kaip jau rašyta, išreiškė viltį, kad busias sumegsti draugiškumo ryšiai tarp Anglijos, Francuzijos ir Belgijos.

Amerikos Žibalo Skandalo Atbalsis Italijoje

Roma. — Amerikos žibalo kapitalistas Sinclairis turi padaręs sutartį su Italijos valdžia, kuri jam už tam tikrą atlyginimą perleidią įvairius žibalo šaltinius delei išnaudojimo per paskirtą laiką.

Kuomet dabar iškilo aikštėn Sinclairio suktybės, kuriomis jis išgavo Teapot Dome žibalo šaltinius iš Amerikos valdžios, tai Italijos spauda pradėjo reikalauti, kad Italų vyriausybė viešai paskelbtų kontraktą, kurį padarė su Sinclairiu, taip kad žmonės galėtų matyti, ar ten nėra kokių suktybių.

Paryžius. — Apsirgo Francuzijos ministeris pirmininkas Poincare.

Velionis Prezidentas Hardingas Gavęs \$500,000 Kyši iš Žibalo Kapitalistų

Tokius įtarimus daro stambus bankininkas Vanderlipas.

Frank A. Vanderlip, stambus tarptautinis bankininkas, buvęs prezidentas New Yorko Miesto Nacionalio Banko, savo prakalboj Ossingėje, N.Y., įtarė velionį Jungtinių Valstijų prezidentą Hardingą, kad jis bene buvo papirktas žibalo kapitalistų. Už kelių dienų pirm mirties, girdi, Hardingas pardavė savo laikraštėly "Marion Star" už \$550,000; tai yra dvigubai gavo tiek, kiek laikraštėlis vertas. Jo pirkėjai, R.D. Moore ir L.H. Brush nieku budu neturėję tam pinigų.

Kaip tat jie galėjo išmokėti Hardingui daugiau, kaip pusė milijono dolerių už laikraštuką, turinti tik 10,000 skaitytojų?

Kieno pinigais užmokėta už laikraštuką?

Vanderlip'as girdėjęs, kad žibalo kapitalistas Doheny tuo tikslu padėjęs \$500,000 į vieną Washingtono banką. Pinigai kokių tai budu buvę pervesti Moore'ui ir Brush'ui, o jėdu paskui išmokėjo juos Hardingui.

Vanderlipas neguldo galvą už tuos pranešimus, kaip faktus, ir tik reikalauja, kad dalykas būtų nuodugnai iširtas.

Menama, kad taja puse milijono dolerių Doheny papirkęs prezidentą Hardingą, kad pastarasis nesipriešintų pervedimui į Doheny'o rankas gausingų valstybės žibalo šaltinių Naval Reserve No. 1.

Kiti Hardingo abejotini bizniai.

Washingtono eina gandai, kad Hardingas pirkto \$100,000 vertės šėrų Jungtinių Valstijų Plieno Korporacijos ir \$200,000 vertės šėrų Sinclairio žibalo kompanijos. — Sinclairis, kaip jau žinoma, papirkinėdamas ministerius, išgavo Teapot Dome valstybinius žibalo šaltinius.

Prezidentas Hardingas, mirdamas, paliko apie milijoną dolerių turto. Klausimas: kaip jis galėjo susikrauti tokį turtelį? Tik ne iš savo laikraštėlio ir ne iš algos.

\$1,000,000 kyšių.

Sulig vieno gando, Doheny padėjo milijoną dolerių tulame New Yorko banke ir tais pinigais papirkinėjo ministerius ir kitus augštuosius valdininkus, norėdamas gauti Naval Reserve No. 1 valdžios žibalo šaltinius.

Nusigando demokratų kandidatas į prezidentus, McAdoo.

Doheny senato tyrinėjamajai komisijai prisipažino, kad išmokėjo Wm. McAdoo'ui \$250,000 už "advokatiškus patarnavimus". —

McAdoo, velionio ex-prezidento Wilsono žentas, buvo Wilsono valdžios finansu ministeris.

Paskui, susigriebęs, McAdoo ėmė mažinti sumą pinigų, gautą iš Doheny'o, sakydamas: gavau tik \$150,000; ir Doheny veidmainingai patvirtino, buk išmokėjęs tam savo "advokatui" tik \$150,000. McAdoo aiškinosi nieko bendra neturėjęs su valstybės žibalo šaltiniais Naval Reserve No. 1: jis atstovavęs Doheny'o žibalo reikalus tik Meksikoj.

Jeigu taip, tai bankininkas Fr. A. Vanderlipas klausia: kodel McAdoo tuojaus dabar pasitraukė iš advokavimo Doheny'ui, kuomet liko įtartas, jog padėjo Doheny'ui per suktybes išgauti valdžios žibalo šaltinius? Vanderlipas sako: McAdoo taip nusigando, kaip tas vaikas, užkluptas bevagiant saldiniuis.

Nėr abejonės, kad McAdoo keikia ta dieną, kurioj išėjo dienos švieson valstybės žibalo skandalas. Nes tai skandalas, kuris taip biamai supelzavo McAdoo kandidatūrą į Jungtinių Valstijų prezidentus.

Francuzijoje Vagia ne Blogiau kaip Amerikoj

Paryžius. — Amerikoj skandalų skandalas dėl kerosino, o Francijoj dėl nesivietiško vogimo, atstatant iš grūvėsių del karo nukentėjusias šiaurės provincijas. Kas tikrai nukentėjo del karo, tie pinigų beveik negavo, o kapitalistai prisilupo keleriojai daugiau.

Komunistų dienraštis "L'Humanite" rašo, kad viso labo izdas išmokėjo 85 bilionus frankų. Iš jų tik 15 bilionų teko tiems, ką tikrai nukentėjo. Gi 70 bilionų pakliuvo sukėčiams, činovnikams ir stambiems kapitalistams. Vogė visi, kas tik prie to skilandžio prisitaikė.

Lóngway Plieno Dirbtuvės gavo "nuostėlių" atlyginimo 369 milijonus frankų. Tuo tarpu, 1914 metuose visas tos kompanijos turtas buvo devynis sykius mažesnis.

Francijos kapitalistai nori nulupt devynis kailius nuo Vokietijos darbo žmonių. Jie per akis skurina ir savąją biednuomenę. Kada tam viskam bus galas!

VARGSAS ATSAKAO NUO MILIONO DOLERIŲ

Middlesboro, Ky. — Steve White, senis, prieglaudos namų įnamis, gavo pranešimą, kad vienas artimas jo giminė, mirdamas, paliko jam milijoną dolerių turto Kanadoj ir Francuzijoje. Išgirdęs pranešimą, jis tarė: "Buti turtingu — tai pragariams". Jis spiaunas ant to

NORVEGIJA PRIPAŽINO SOVIETŲ VALDŽIA

Sovietinių Respublikų Sąjungos ambasadorė Norvegijoje, Aleksandra Kollontai pranešė Sovietų vyriausybei, jog Norvegija pilnai pripažino Sovietų Rusiją ir kitas su ja susijungusias Sovietines respublikas.

Pripažindama Sovietų šali, Norvegija, tuo pačiu žygiu pasirašo ir plačią prekybos sutartį su Sovietais.

Klausimą Sovietų pripažinimo svarstė Norvegijos seimas prie uždary durų ir padarė nutarimą, kad Norvegijos valdžia pripažintų Sovietinių Respublikų Sąjungą, ka valdžia ir padarė.

Sovietai Jau Gali Apsieiti Be Kitų Šalių Pripažinimo

Maskva. — Kad Vokietija, Anglija, Italija ir Norvegija pilnai pripažįsta Sovietinių Respublikų Sąjungą, tai Sovietam dabar ne labai skauda galva del to, ar juos pripažins ir kitos kapitalistinės šalys. Tokia nuomonę išreiškė Maksimas Litvinovas, padėjęjas So-

vietų užsienio reikalų komisaro. Dabar, girdi, Rusija turi iš kur pirkti reikalingų masinų, bei butniausių fabrikinų dirbinių ir kur parduoti atliekamus grūdus, žibala, medžius, ir įvairias kitas žaliąsias medžiagas.

Jokių prekybos sutarčių su salimis, nepripažįstančiomis Sovietų.

Litvinovas pastebėjo, kad kai kurios šalys vis dar urzgia, kad Sovietai turį pirmą išmokėti carines ir kerenskiines Rusijos skolas, o tik tuomet tos šalys kalbėsiančios apie Sovietų pripažinimą ir darysiančios su Sovietais prekybos sutartis. Bet Litvinovas pareiškia: jokių prekybos sutarčių Sovietai nedarys su tomis šalimis pirmą, negu jos pilnai pripažins Sovietų valstybę. Jokiai nepripažįstanciai Sovietus valstybei nebus toliau leidžiama laikyti savo pusiau-oficialių atstovų Sovietinėse šalys. Tokia nuomonę išreiškė Maksimas Litvinovas, padėjęjas So-

PRIMA I AMERIKA ŽOKON INKES, NEPAISANT ATEIVYBES ISTATYMU

New Yorkas. — Buvo suturėtos aštuonios zokoninkės (vienuolės), atvykusios iš Europos. Jos atplaukė virš paprasto skaičiaus atėivių pereinam mėnesiui. Pagal naujuosius atėivybės įstatymus, turėjo but deportuotos atgal į Europą. Sukruto kataliku dvasiškija. Kreipėsi į teisumą, kad jos būtų priimtos į Ameriką virš paprasto atėivių skaičiaus. Na, ir Jungtinių Valstijų apskrities teisėjas F. A. Winslow'as patvarkė, kad jos turi but įleistos į šią šalį.

Darbininkai, ypač labiau susipratę, šiose aplinkybėse tikrai būtų likę išgabenti atgal į Europą. Bet "dvasiškos mergelės" — tai kas kita; jos reikalingos kunigijai; reikalingos taip pat, kaip vaikučių "mokytojos"; reikalingos pylimui religinių nuodų į jaunosios gentkartės galvas; reikalingos, kaip kapitalizmo apasėtalės. Todel ir priimtos į Ameriką, apsilenkiant su įstatymais, reguliuojanciais ubelnąją atėivybę.

"Leninas" Skris į Šiaurės Polij

Maskva. — Rusijos valdžia statydina milžinišką balioninį orlaivį vardu "Leninas" delei skridimo į šiaurės polij. Ten rengiasi skristi didžiulis Amerikos balioninis orlaivis "Shenandoah" ir keli Francuzijos orlaiviai. Bus lenktynės. Kurios šalies orlaivis pirmas pasieks šiaurės polij, tai saliai ir teksią milijonas ketvirtainių mylių poliaus žemių.

Penktas Suvažiavimas Komunistų Internacionalo

Maskva. — Buvo manoma šaukti penktąjį kongresą Kominterno balandžio mėnesy. Dabar galutinai nutarta kongreso šaukima nukelti rugpjūčio mėnesin.

"Laisvės" Šėrininkų Suvažiavimas

Dienraščio "Laisvės" Spaudos Bendrovės dalininkų (šėrininkų) metinis suvažiavimas įvyks nedėlioje, 17 d. vasario. Pradžia 10 val. ryte. Vieta žinoma: 46 Ten Eyck St., Brooklyne.

Draugai, dalyvaukite šiame suvažiavime, kam tik leidžia laikas. Del geresnės tvarkos pasiimkite Bendrovės šėrus.

Iš kitų miestų, kurie negalėsite pribūti, tai prisiuskite per laiskus naujus su-manymus, jeigu kokius turite.

J. Nalivaika, Direktorių Sekr.

THE LITHUANIAN DAILY LAISVE

Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.

Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

Yearly subscription rates in U. S. \$6.00; foreign countries — \$8.00.

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under act of March 3, 1879.

Kaina Suvejenylose Valstijose ir Kanadoje—metams \$6.00; pusei metu \$3.00; trims mėnesiams—\$1.50. Kitose valstyse: metams \$8.00; pusei — \$4.00; Brooklynne per paštą siunčiant metams \$8.00; pusei metu—\$4.00.

DIENOS REIKALAI

Meksikos kontr-revoliucijos nugarkaulis jau sulaužytas. De la Huerta pralaimėjo tuomet, kuomet Obregonas...

Tačiau, dabartinėje Meksikos padėty yra bacilų potencialio pavojus. Amerikos valdžia taip pat rėmė Obregoną...

Nauja eksplozija Washingtone! Nauja, nors ir seno pobūdžio. Karo veteranų šelpimo biure, kuriame vadovavo generolas Forbės...

Amžina gėda Amerikos valdžiai už tai, kad ji karo lauke sužeistuosius kareivius pavedė globai nekompetentiškų žmonių.

Šiandien skandalas žibalo ir eksplozija; ryt milijonai vogimai karo veteranų biure; jau bręsta naujas skandalas del bonų.

Visa sistema kiauurai permirkus graftu ir korupcija. Vagia visi. Šventoji demokratija virsta prakeiktąja demokratija.

Niekingu pasityčiojimu iš sveiko senso skamba prezidento Coolidge'iaus prakalba Lincolno dienoj, pasakyta tulam New Yorko hotely.

Senatas, žymia balsų didžiama, nusprendė, kad laivyno sekretorius Denby turi eiti šunims šeko piau.

Coolidge'ius, budamas vice-prezidentu, viską žinojo apie aliejinį skandalą. Žinojo ir Daugherty.

Teismai? O kas augščiausiam teisme? Storas Bilis — Taftas. Jisai, matote, nubaus kaltininkus.

Buyusių caro aficerių dabar pilna visoj Amerikoje. Jų galima užėti New Yorke ir Chicagoje, St. Louise ir San Franciscoje.

Mūsų draugų rusų dienraštį "Novy Mir" tankiai randame pranešimų apie juodą agitaciją, kurią skleidžia

APŽVALGA

LAIKRAŠTINIS KANIBALIZMAS

Kanibalai tai žmogėdros. Žmogėdru dar esama Afrikoje, bet jie nėra civilizuoti žmonės.

New York'e gyvavo biskų švaresnis, negu kiti, burž. dienraštis "Globe". Jį prarijo p. Munsey. New York'e jau nuo šimto metų gyvavo gana įtakingas ir kiek tiek progresyvus dienraštis "Evening Post".

Vakarinius New Yorko dienraščius dabar kontroliuoja trys milijonieriai — Hearstas, Munsey ir Curtis.

Net toks skystokas liberalų laikraštis, kaip "New Republic", piktai čirškia:

"J žurnalizmą pradėdama žiūrėti, kaip į grynai asmeninį dalyką, tarytum tai būtų groserinis bižnis.

Stambiosios laikraštinės ryklės (Hearstas, Munsey), jei tik numato kur silpnesni laikraštį, tuoj jį nusiperka ir praryja.

Apie svarumą spaudos neseniai prakalbą sakė leidėjas N. Y. "Times'o" p. Ochs.

Coolidge'ius, budamas vice-prezidentu, viską žinojo apie aliejinį skandalą. Žinojo ir Daugherty.

Ochs tvirtina, kad Amerikos spaudą negalima pa-

lirkt. O už kelių dienų visa Amerika žinojo, kad tulas Denverio leidėjas buvo gaves nuo tulo žibalo karaliaus kelis šimtus tūkstančių.

Didžiausias komunistų dienrašt. visame pasauly yra Francijos Komunistų Partijos organas "L'Humanite".

DEL MUSŲ SPAUDOS.

Taip, tai teisybė, kad vienas iš laisviečių, savo praktikoje Clevelande, stambiai pabriežė tą faktą, jog tokios "Naujienos", gaudamos ribiai apmokamų skelbimų iš įvairių kapitalistinių firmų, puikiai aprūpina savo būvį.

Tame yra griežiausias kontrastas, plaukias iš pačios esmės jų ir mūsų spaudos. Skelbimų pagalba Grigai gali gauti tris syk didesnę algą už ardydą darbininkų judėjimo, negu "Laisvės" redaktorai už budavojimą to judėjimo.

Be to, ar patėmijo chichagiečiai, kad "N-nos" virto grynai personaliu (asmeniniu) p. Grigo organu. Jisai barška ir barška apie save patį, apie savo prakalbas, giriasi, didžiuojasi.

Teisingumas ir dora tai dvi dorybės, kurių daug lengviau laikytis, kuomet esi visko pertekus, negu kuomet tau net reikalingiausių daiktų stokuoja.

LIBERALŲ OBALSIS

Aną dieną p. Širvydas nurietė "Vienybėje" editorialą apie liberalus ir liberalizmą, prisiskaitydams ir save tai avinčičiai.

Praktiškai gi gyvenimas šita obalsį išvertus, reiškia štai ką: "Žvejok dolerius iš kitų pats, ir leisk kitiems žvejoti."

Kur tikta susiorganizavo kokia Lietuvos vardan šarlatanų bendrovė ir pradėjo vilioti iš lietuviškos visuomenės pinigų, "V." pirmutinį šaukė visus remti ją iš pietės.

Vilkstinėmis visokio plauko politikieriai per pastaruosius kelius metus traukia Amerikon su atkištomis kepurėmis, "V." ir šaukia už juos: Remkite tuos žmones, nes jie "nori gyvent."

Stai atvažiavo Amerikon du ponaičiai, pasiskelbė save atstovais Lietuvos mokslavijos ir pradeda rinkti aukas kokiems tenai "studentų bendrabučiu."

Bet kai kurie tautininkai paabejojo tų maklerių tikslams ir užklausė Lietuvos liaudininkų partijos, ką tie vaikėzai atstovauja.

Visa tai dabar išliko aikštėn. Širvydas vėl rašo sieksinį editorialą ("V.", vasario 9 d.) ir davatkos žodžiais bara tuos, kurie to liaudininkų partijos pranešimo nepalaikė slaptai.

Matote, kas per vieni tie lietuviški liberalai, ką reikią jį obalsis "Gyvenk pats, ir leisk kitam gyvent", ir ko yra verta jų spauda.

Žmonės, kurie dabartinę visuomenę skaito sau idealščiausia, jau pasiekė savąjį idealą ir yra pavojingi, nes jie norėtų sustabdyti visą draugiškos progresą.

KAIP EINA "VILNIES" VAJUS?

A. Matulevičius, brooklymielis, šiuo tarpu yra lyderis su 35 skaitytojais. Jisai dirba dubeltavai naudingą darbą, nes užmetė savo tinklą ant tos dalies New Yorko kur laisvųjų agentai dar nebuvo pasirodę.

Siame vajų už "Vilni" naują faktorių sudarė clevelandiečiai. Jeigu Chicagoje ir Brooklyne daruojasi pavieniai draugai, tai clevelandiečiai dirba visi sykiu.

Remti "Vilni" yra priedermė, o ne loskos dalykas. Darbietis, kuris per pirštus žiūri į savo organo atsiskaidimą gauti naujų skaitytojų, pasirodo esąs žmogum nemokančiu ar nenorinčiu atlikt palyginamai lengvą darbą.

Už "Vilni" agituot turi ne vien darbietis. Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos Centro Komitetas pakvietė prie to darbo mums simpatizuojančias mūšias. Ir jos, mes tikimės, ateis nums talkon.

VIENAS MILIONAS

(Feljetonas)

Nors nesu karštas Rusijos patriotas, bet visgi nesmaugu, kuomet pamačiau "Naujienose", kad Rusijoje randa si vienas milijonas bedarbių.

Kad tu surūgtum, sakau sau: bolševikai, bolševikai, o tikrinybėje, tai vienas velnias jojamas, kitas važiuojamas.

Stai atvažiavo Amerikon du ponaičiai, pasiskelbė save atstovais Lietuvos mokslavijos ir pradeda rinkti aukas kokiems tenai "studentų bendrabučiu."

Bet tas milžiniškas "Naujienų" antgalvis su 1,000,000 bedarbių, nedavė man ramybės. O kas aršiausia, tai tas, kad toj pačioj žinioj jau kalbama apie sukilimus prieš bolševikų valdžią ir net pačių komunistų zurėjimą prieš save.

Dingtelėjio gera mintis galvon, kad persitikrinus. Nulekiau į rūsį, kuris šliko gyvas nuo katastrofos, atsiėmiau visų 1923 metų "Naujienų" kopijas ir pradėjau skaityti žinių apie Rusiją antgalvius ir ve kas pasirodė:

Leninas gražina kapitalizmą, Leninas be sąmonės. Leninas pripažino smulkia buržuaziją. Leninas apkrovė valstiečius mokesčiais.

Matote, kas per vieni tie lietuviški liberalai, ką reikią jį obalsis "Gyvenk pats, ir leisk kitam gyvent", ir ko yra verta jų spauda.

(Tęsia ant 3-čio pusl.)

KAI KURIE APTINGO

"Angliakasių Skyrius" įvestas tam, kad angliakasiai patys galėtų kalbėti savo organizacijos ir darbo reikalais. Jau daug sykių buvo apie tai plačiai nurodyta, todėl neapsimoka vėl visą litaniją kartoti. Tai turėtų būti suprantama kiekvienam susipratusiam mainieriui. Bet, deja, ne visi draugai persiėmė tuo supratimu. Juk jeigu kiekvienas "Laisvės" skaitytojas mainierys nors kas kelinta savaitę parašytų šį tą apie savo darbą mainiose ir apie veikimą unijos, tai "A. S." visados būtų kupinas įdomiomis žinutėmis ir gerais straipsneliais. Net ir tie draugai, kurie pradeda rašinėti, tuojaus aptingsta ir sustoja. Rodosi, kad tai būtų sunkiausias darbas, arba pritruktų medžiagos. Tiesa, paprastam darbininkui mintis taip smarkiai neplaukia paėmus plunksną, bet tai juk ir nereikia rašyti ilgiausiu straipsniu. Sakykite, keletas sakinių sumest apie paskutinį unijos lokalo susirinkimą, arba apie darbo sąlygas kasykloje, bėgiu dviejų savačių, tai ištikrųjų nereikalinga kelių maišų energijos. Viskas, ko reikalinga, tai noro ir supratimo svarbos to darbo.

Kiti draugai, kurie daugiau prasilavinę rašinėti, gali parašyti straipsnelį kitą apie abelonus mainierių reikalus. Taip ir padaro, kada neaptingsta. Pav., Sadas, Pukis, Arminas, Gataveckas ir kiti.

Nors labai nemalonu raginti ir raginti draugus, tačiau redakcija yra priversta dar sykį priminti dienraščio skaitytojams angliakasiams neužmiršti savo pareigų. Kurie dar nebendradarbiauote "Angliakasių Skyriuje", tuojaus pradėkite; kurie pirmiau rašinėjote, neduokite surudyti plunksnai, vėl rašykite.

"L." Redakcija.

Piktinasi Net ir Jo Draugai

Lewis'o mašinos pasielgimas su Alex. Howatu paskutinėje mainierių unijos konvencijoje toksai biauurs, kad net jo paties draugai ir prieteliai abejoja apie pasekmes. Štai Tarptautinės Moteriškų Drapanų Unijos oficialis organas "Justice", kuris visomis keturiomis gina Gomperso mašiną Amerikos Darbo Federacijoje, klausia: "Kodel jam nebuvo duota proga (atsakyti) užmetimus?" "Justice" apgalvetauja, kad Lewis'as uždavė burną Howatui ir nedavė jam progos save apginti akyste poros tukstančių delegatų.

"Justice" nesupranta, arba nenori suprasti prasmės šito despotiško Lewis'o pasielgimo. Visas dalykas glūdi tame, kad Howatą turėjo labai daug pasekėjų konvencijoje ir jeigu būtų buvę leista jam kalbėti ir atsakyti užmetimus, jis būtų patraukęs savo pusėn svyravojančius delegatus ir suplietė Lewis'ą. Tai pastarajam buvo daug saugiau uždaryti Howatui burną, nesu-
lytyt balsų ir uždaryt konvenciją didžiausioje audrojo protestų, negu kad išėiti iš konvencijos supliektu. Lewis'as bėgo nuo pavojaus, jo išmanymu, saugiausiu keliu, tai ir viskas.

Ir čia komunistai "kalti". Juo toliau, tuo aiškiau darosi, kaip galutinai socialistai yra prisiplakę prie Gomperso mašinos uodegos. Jie visuomet stikina su unijų biurokratija prieš komunis-

tus. Ir be perdėjimo galima sakyti, kad savo atakose ant komunistų jie nė kiek neatsilieka nuo Gomperso.

Kas tiktai dalyvavo mainierių konvencijoje, sako, kad Lewis'as despotiškai elgėsi su tais, kurie nesutinka su jo politika. Progresyviai delegatai užsilakė pagirtinai ir tiktai tada pakėlė balsą, kada pamatė, kad administracijos mašina visai nesiskaito ne tiktai su teisybe, bet net ir su paprasčiausiomis delegatų teisėmis. Vienok Socialistų Partijos oficialis organas, "The New Leader" vanoja iš peties komunistus. Kam, girdi, jie statė opoziciją administracijos spėkom ir dabar svietas manys, kad mainierių unijoje ištikrųjų nėra sutikimo.

Visai gal neujučiomis šitas laikraštपालािक Socialistų Partiją pastatė labai blogoje pozicijoje. Pav., progresyviai delegatai, vadovaujamie komunistų, stovėjo už algų pakėlimą angliakasiams, o Lewis'as buvo priešingas. Socialistų Partija užgiria Lewis'ą.

Progresyviai reikalavo sutrumpinimo darbo valandų, Lewis'as buvo priešingas. Socialistų Partija su Lewis'u.

Progresyviai kovojo prieš Ku Klux Klaną, Lewis'as stovėjo už jį. Socialistų Partija su Lewis'u tuo budu ir su Ku Klux Klanu.

Progresyviai reikalavo, kad Kanados mainieriams, Meyerscough ir Howatui, kuriuos Lewis'as išmetė iš unijos, būtų duota proga

konvencijoje atsakyti ir užmetimus. Lewis'as uždavė jiems burną, ir Socialistų Partija užgiria jo pasielgimą.

Progresyviai stojo už kasyklų nacionalizaciją, už pripažinimą Sovietų Rusijos ir už Darbo Partiją, Lewis'as tam viskam buvo priešingas, S. P. su Lewis'u!

Matote, kur stovi ta partija, kuri vis dar nesisarmatina vadintis darbininkų prietelka ir užtarėja.

Mainierys.

KONFERENCIJA SU DARBDAVIAIS

Šiomis dienomis prasidėjo Jacksonville, Fla., konferencija mainier. su minkštosios anglies savininkais delei naujo kontrakto. Apart įžanginių vienos ir kitos pusės prakalbų, platesnių davinųjų apie konferenciją, šiuos žodžius rašant, dar neturime.

Angliakasių Unijos konvencija įsakė savo viršininkams stengtis padaryt kuogeriausią sutartį pamatu dabartinių algų. Ar šito mandato viršininkai laikysis, tai kitas klausimas.

Koksai Lewis'o, unijos prezidento, prakalbos turinys buvo laikraščiai nepaduoda. Tačiau galima spėti, kad jis neužgavo baronų sielos. Phil H. Penna, kuris vadovauja darbdaviam šioj konferencijoje, sekamai išsitaręs apie Lewis'o prakalbą:

"Tai puiki prakalba. Tai sąžiniškas, sukalbamas ir atviras išdėstymas angliakasių pozicijos. O kas svarbiausia, tai kad jo prakalba sukalbamo pobūdžio. Jeigu tokie pareiškimai būtų buvę padaryti 1919 m. Baltimorės konferencijoje, tai nebūtų buvę ir streiko."

Kada unijos prezidento prakalbą taip išgiria prieštai, tai angliakasiams prisieina budėt. Tas reiškia, kad unijos viršininkai svyruoja.

Nors oficialiai da nebuvo pareikšta, bet sąkoma, kad savininkai reikalau sugrįžimo prie 1917 m. algų skaičės. Tas reikštų numušimą mainieriams po 24 centus ant tono, kurie dirba nuo tonų ir po \$2.50 dieniniams. Konferencijoje dalyvauja savininkai kasyklų Illinois, Ohio, Indiana ir Vakarinės Pensylvanijos.

Kasyklos Užsadarinėja

Neveltui Darbo Depament'o sekretorius, p. Davis, tasai mirtinas priešas darbininkų judėjimo ir darbo unijų, Angliakasių Unijos konvencijoje šaukė, kad apie 300,000 mainierių yra per daug Amerikoje. Užtai, girdi, negalima anglies pramonės sutvarkyti. "Ameri-

can Railway Association" paskelbė raportą, kuris parodo, kad Illinois valstijoje 20 nuošimt. kasyklų, Indiana valst. 33 nuoš., i rytus nuo Pittsburgho 44.2 nuoš. jau senai nedirba.

Tas aiškiai parodo, kaip neatidėliotinas yra reikalavimas sutrumpinti darbo valandas. O vienok paskutinėje Angliakasių Unijos konvencijoje Lewis'o mašina atvirai išėjo prieš šitą reikalavimą.

MAINIERIŲ BALSAS NIEKO NEREISKIA

Blogos ir pavojingos darbo sąlygos organizuotų mainierių, bet neorganizuotų visai nepakenčiamos. Su jais anglies baronai visai nesiskaito. Tatai visoj nuogybėj iškilo aikštėn su paskandinimu 42 mainierių Milford kasykloj, netoli Crosby, Minn. Po ežeru buvo kasykla ir jau pereito rugpjūčio mėn. mainieriai protestavo prieš darbo sąlygas ir reikalavo, kad vanduo būtų išsemtas. Kompanija jokios domės i tą protestą nekreipė ir pasekmės tokios, kad neseniai ežero dugnas prakiuro ir užpludo keletą desėtkų mainierių.

Ir ką gi reiškia kompanijai 42 mainierių gyvastis? Vandens išsėmimas būtų atsiėjęs keletą desėtkų tukstančių, o vietas žuvusių vergų užims šimtai kitų. Nė cento kompanijai nereikės pridėti.

Paliko našlės ir našlaičiai ir lieja gailias ašaras prie kasyklos, kurioje ant visados ilsis jų mylimi, jų duondaviai. Kasyklos karalijams negaila jų ašarų, kaip buvo negaila vergų gyvasties.

Žmogūdziai baronai nebus nubausti, rors visiems žinoma paslaptis, kad ant jų galvos puola atsakomybė už tą baisią tragediją. Taip budavo visose mainų nelaimėse, taip bus šioje paminėsite mūsų žodj. S. M.

Vienas Milionas

(Tąsa nuo 2-ro pusl.)

Pirmiaus manydavau, kad mes be reikalo penėjom Grigaitį šveicarišku sūriu, kuomet jis ėjo mokslus, anot Šeštoko. Dabar gi pamačiau, kad mokytas žmogus visgi mandresnis už kitus. Jis gali padidinti skaitlingę, ar pamažinti. Žiūrint, kaip jo inteligentiškas pilvas diktuoja ir iš kur šiltas vėjelis pučia. Mokytas tinka ir prie tanciaus ir prie ražančiaus, o nemokša, kaip buvo grėva, taip ir bus, ką žino, tą ir išbliovė.

Senas Vincas.

BEDARBĖS IR ALGŲ KAPOJIMAS

BUTLER, PA. — Neuženka to, kad čia bedarbės siaučia, neuženka to, kad ir taip darbininkų algos mažos, bet ir kurie dirba, tai po 10 centų į valandą nukapojo. Tą patį daro ir anglių kasyklų savininkai, nes jau daugeliui ir angliakasių algas nukapojo. Pasipriešinti angliakasiai negali, nes i unija nesuorganizavę, todėl kaip kasyklų savininkai nori, taip ir elgiasi.

Kelių kompanijų darbininkai pajuto, kad jiems rengiasi algas kapoti, tai tuojaus griebėsi organizuotis i U.M.W. of A. unija ir tuojaus pareiškė, kad priešinsis algų numušimui. Tos kompanijos pabugo ir algų nemažino. O kurie nesuorganizavo, tiems algas nemažino ir jau dabar dirba pigiau.

Dabar U.M.W. of A. unijos organizatoriai sukiojasi šioje aplinkėje ir organizuoja darbininkus. Manoma su 1 d. balandžio paskelbti kovą savo išnaudotojams.

Visi angliakasiai privalo organizuotis, kad paskui atsiremus prieš savo priešą.

Butlerio Ukininkas.

Lygybė privalo būt svarbiausiu jaunuolių auklėjimo pamatu.

Napoleon.

Stai Reikalingiausios Kiekvienam Vyrii ir Moteriai Knygos

Parašė garsus D-ras W. J. Robinson.

Šiose knygose aprašytas visas moterų ir vyrų lytinis gyvenimas, lyties ligos, jų apsaugojimas, prostitucija; daugybė pamokymų del palankyno meilės, apšvedimo, laimingo šeimyninio gyvenimo, ir kitos įdomybės. Zymiausi daktarai ragina kiekvieną žmogų tas knygas skaityt ir gyvent sulyg jise paduodamų pamokymų. Knygos su paveikalais. Kaina po \$2.00 viena; už abi \$4.00. Reikalavimus ir pinigus siųskit šiuo adresu:

J. BARKUS NEW YORK, N. Y. BOX 129, Gen. P. O.

DOVANOS. Karie tuojau pirke tas knygas, tiems pridėsimė dovanų po vieną arba keles įvairaus turinio knygeles.

UNITED AMERICAN LINES (HARRIMAN LINE) JOINT SERVICE WITH HAMBURG AMERICAN LINE

NEW YORK-HAMBURG

Tiesi Kelione i Liet. Kas savaitę išplaukia puikiausj garlaiviais: "Resolute", "Reliance", "Albert Ballin" ir "Deutschland" veža 1, II ir III klasj keliauninkus, "Cleveland", "Hansa", "Thuringia" ir "Westphalia" su atskromis kajutomis ir III klasa. Smagi kelionė ir mandagus patarnavimas. LAIVAS ALBERT BALLIN Išplauks Vasario 19 UNITED AMERICAN LINES 39 Broadway, New York arba pas vietos agentus.

Dr. Ignotas Stankus 1210 So. Broad Street Philadelphia, Pa. LIETUVIS DAKTARAS (gydo visokos ligas) IR CHIRURGAS (daro visokos operacijas). OFISA VALANDAS: Nuo 9 iki 11 A. M. Nuo 2 iki 4 P. M. Nuo 7 iki 8 P. M. Nedėliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

ROYAL MAIL I IR II LIETUVOS Ohio Orduna Orga Orbita Šitie garlaiviai yra nauji ir gerai taisyti, pilnai užgandėna kellauninkus užtai, kad jie yra dideli ir patogūs. Mandagus patarnavimas su visais parankumais. Užtektinai ir geras maistas yra duojamas per baltai apsiengusius virėjus — šeimynos, moterų ir vaikų kai gauna specialj patarnavimą. Del platesnių žinių kreipkitės pas vietinį agentą arba tiesiog i THE ROYAL MAIL STEAM POCKET CO. 26 Broadway, New York, N. Y.

Severos Gyduoles užlaiko seimynos sveikatą. Užkimimas ir kosulys turi būti sustabdyti umal, kad prašalinti svarbus susikrovimus ligy. Imiti 97 Severa's Cough Balsam dēli atliuosavimo skreplių. Užlaikykite po ranka ypatingai žiemą. Kaina 26 ir 50c. Klauskite pas aptiekoriaus. Severos Kalendaris 1924 metams yra priduosas visur aptiekoriams dovanai, arba rašyk tiesiog pas mus. W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

NEPRALEISKITE PROGOS! Apsvarstykite ir suskaitykite, kiek per metus laiko išmoka andų kitiems namų savininkams! Ar negali pats gauti raitas, kaip ir kiti? Išigyk savastj! Pirk namą tuojaus. Š nauzu kapitalu gali nusipirkti namą, kuris pats per savikui bėgant išimokė. Ateik oas mus, o gausi patarimų kaip tą galima padaryti. Parduodame o mus, kaip Brooklyn taip ir apielinkę vertės nuo \$7,000 iki \$50,000 ant geriausia šlyg. Parduodame AIVAKORTES LIETUVA IR II LIETUVOS Siunčiame pinigų už val dienos kursą. Padarome dokumentus ir doviernastis o oaliūdidijimu notaro. Apdraudimas—insurance nuo ugnies gyvasties ir taip toliau. Ofiso valandos: nuo 9 ryte iki 9 val. vakare dirbamomis dienomis. Nedėliandiane iki 2 po pietų. Kreipkitės ypatingai ar per laiškus pas Charles Larkey ir M. Kazlauskas 470 LORIMER ST. BROOKLYN, N. Y.

Vokietijos Vaikučiai Miršta Bėdu DESIMTS CENTŲ ISTRAUKS IŠ MIRTIES NASRŲ KELIUS KUDIUKIS. Aukaukite kiek tiktai galite, nes kiekvieno darbininko pareiga sušelpiti Vokietijos darbininkus.

FRIENDS OF SOVIET RUSSIA 32 SOUTH WABASH AVE., CHICAGO, ILL. Enclosed find \$_____ to help open an American Soup Kitchen in Germany for the STARVING GERMAN WORKERS AND THEIR FAMILIES. Send me a Meal Coupon Book (10c. a coupon) to sell among my friends and neighbors. Yes or No _____? NAME _____ ADDRESS _____ CITY _____ Trade or Profession _____ FRIENDS OF SOVIET RUSSIA (Committee for International Workers' Aid)

